

Euroopa Ombudsman

**Aastaruanne
2015**

ET

Euroopa Ombudsman

Aastaruanne
2015

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 2015. aasta ülevaade	6
2 Põhiteemad	7
2.1 Läbipaistvus	7
2.2 Euroopa Liidu otsustusprotsessi läbipaistvus	8
2.3 Lobitöö läbipaistvus	10
2.4 Eetikaküsimused	12
2.5 Põhiõigused	14
2.6 Euroopa Liidu konkurentsipoliitika	15
2.7 Üldsuse osalemine Euroopa Liidu otsustusprotsessis	16
2.8 Euroopa Liidu asutused	17
3 Ombudsmani büroo 20. aastapäev	19
4 Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega	21
4.1 Euroopa Parlament	21
4.2 Petitsioonikomisjon	21
4.3 Euroopa Komisjon	22
4.4 Muud Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused	22
4.5 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon	23
5 Euroopa ombudsmanide võrgustik	25
6 Vahendid	29
6.1 Eelarve	29
6.2 Vahendite kasutamine	29
6.3 Ombudsmani kollektiiv	30
7 Kaebuste liigid ja esitajad	31
8 Kelle vastu esitati kaebusi?	34
9 Miks esitati kaebusi?	35
10 Tulemused	36
11 Kuidas ombudsman juhtumeid lahendab?	38
12 Ombudsmani ettepanekute järgimine	39
Kuidas võtta Euroopa Ombudsmaniga ühendust?	40

Sissejuhatus

Emily O'Reilly, Euroopa Ombudsman.

Mul on hea meel esitleda Teile 2015. aasta aruannet.

2015. aasta oli Euroopa Ombudsmani büroo jaoks eriline, sest tähistasime 20. tegutsemisaastat. Alates 1995. aastast on büroole laekunud 48 840 kaebust.

Sõltumatus ja erapooletus on põhimõtted, mida ombudsmani büroo on järginud algusest peale ning mis andsid kiiresti büroole praeguse tunnustuse. Olen uhke, et saan seda traditsiooni jätkata.

2015. aasta oli eriline ka muul põhjusel. Aasta näitas, kuidas ombudsmani töö mõjub aja jooksul positiivselt Euroopa Liidu haldusametuste käitumisele, mis on kooskõlas minu strateegiaga suurendada büroo mõju, asjakohasust ja nähtavust.

Büroo tegi Euroopa Liidu institutsioonide probleemide kohta strateegilisi uurimisi, toetades liidu avaliku sektori ametuste niigi rangete läbipaistvus- ja haldusnõuete parandamist.

See toimus 2015. aastal mitme probleemi ja institutsiooni puhul. Näiteks Euroopa Liidu ja USA vaheliste kaubanduslääbirääkimiste raames tegi komisjon palju, et ennetavalt avaldada mitu Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerlusega (TTIP) seotud dokumenti. Komisjon nimetas läbipaistvust ka uue, oktoobris avaldatud kaubandusstrateegia üheks aluspõhimõtteks.

Kooskõlas minu büroo soovitustega tegelda põhjalikult n-ö pöördukse efekti juhtumitega hakkas komisjon avaldama mujale tööle lahkuvate kõrgemate ametnike nimesid ja muid andmeid.

Pärast minupoolset kontaktivõttu koostas Euroopa Keskpank avalike esinemiste eeskirjad ja teatas, et hakkab avaldama juhatuse liikmete kohtumiste ajakavu, ning Frontex arvestas minu soovitusi tagada Euroopa Liidust sunniviisiliselt tagasisaadetavate rändajate põhiõigused.

Ombudsmani büroo ei olnud sageli ainus, kes tegeles nende küsimustega, kuid aitas lahendada kodanike, kodanikuühiskonna ja Euroopa Parlamendi liikmete tõstatatud probleeme, paludes Euroopa Liidu institutsioone võtta konkreetseid meetmeid.

Kuigi need tulemused tähendavad süsteemset kasu kodanikele, on minu põhiülesanne aidata üksikisikutel lahendada probleeme Euroopa Liidu haldusasutustega. Mul on hea meel tõdeda, et 2014. aastal täitsid Euroopa Liidu institutsioonid ettepanekuid rekordiliselt palju – 90%, mis oli 10% võrra rohkem kui aasta varem.

2015. aastal esitati ka Euroopa ombudsmanide võrgustiku reformiettepanekud, näiteks ettepanek teha üheaegseid uurimisi liikmesriigi ja Euroopa tasandil. Frontexi uurimise ajal edukalt sujunud koostööl põhinevate ettepanekute eesmärk on tuua kodanikele suuremat kasu, kasutades mõlema poole teadmisi.

Ombudsmanid hindavad edu tavaliselt selle järgi, mida tuleb veel teha. Sellele vaatamata võin õigusega öelda, et möödunud aasta on eesseisvale tööle heaks lähtepositsiooniks.

Suur tänu kõigile, kes teevad meie töö võimalikuks.

Emily O'Reilly

1. peatükk

2015. aasta ülevaade

2015. aasta oli ombudsmani institutsiooni jaoks sündmusterohke, sest ombudsman hakkas rakendama uut strateegiat, et suurendada oma mõju, otstarbekust ja tähtsust. Siin on 2015. aasta tähtsündmused.

2015

- 1 Jaanuar**
Kiri komisjonile selle kohta, kuidas muuta eksperdirühmade töö läbipaistvamaks ja tasakaalustatumaks
- 2 Veebruar**
Ombudsman lõpetab omaalgatusliku uurimise rikkumistest teatamise eeskirjade suhtes Euroopa Liidu institutsioonides
- 3 Märts**
Ombudsman kiidab komisjoni tegevust Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse läbirääkimiste läbipaistvuse suurendamisel
- 4 Aprill**
Euroopa ombudsmanide võrgustiku seminar Varssavis
- 5 Mai**
„Kas Brüssel on uus Washington?“ – ombudsmani korraldatud üritus lobitöö läbipaistvuse teemal
- 6 Juuni**
Uurimise algatamine komisjoni maksete hilinemise kohta
- 7 Juuli**
Kiri komisjonile ajutise eetikakomitee kohta
- 8 August**
Ülevaade ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamisest Euroopa Liidus
- 9 September**
„Kolmepoolsed läbirääkimised ja Euroopa Liidu läbipaistev õigusloome“ – ombudsmani korraldatud üritus
- 10 Oktoober**
Soovitused tubakatööstuse lobitöö läbipaistvuse kohta
- 11 November**
Euroopa Ombudsmani büroo 20. aastapäev
- 12 Detsember**
Euroopa Keskpang ajakohastab ettekannete eeskirju

2. peatükk

Põhiteemad

Euroopa Ombudsmani ülesanne on aidata kodanikke mitmesugustes Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega seotud küsimustes. Need on näiteks lepinguprobleemid, põhiõiguste rikkumine, otsustamise läbipaistmatus ja dokumentidele juurdepääsu keelamine. Emily O'Reilly on alates 2013. aastal ombudsmani ametikohale asumisest pidevalt tõhustanud kaebuste käsitlemist, suurendades omaalgatuslike strateegiliste uurimiste arvu. Eesmärk on tuua kasu võimalikult paljudele kodanikele, uurides võimalikke süsteemseid probleeme. Olenemata sellest, kas uurimine põhineb üksikkaebusel või on strateegilise uurimise osa, on selle eesmärk tagada kodanikele läbipaistev ja hästi toimiv Euroopa Liidu haldussüsteem.

2.1 Läbipaistvus

Emily O'Reilly, Euroopa Ombudsman.

Väidetav läbipaistvuse puudumine oli 2015. aastal endiselt suurim probleem, millele ombudsmani tähelepanu juhiti, olles 22,4% kaebuste sisuks. Sellised juhtumid on näiteks institutsioonide keeldumine juurdepääsu andmisest dokumentidele või teabele.

Üks näide on ombudsmani algatatud [strateegiline uurimine](#) Euroopa Liidu ja USA vahelise kavandatava Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse (TTIP) läbipaistvuse teemal. 2015. aasta märtsis vastas komisjon ombudsmani ettepanekutele muuta TTIP läbirääkimised läbipaistvamaks, lubades ennetavalt avaldada rohkem selleteemalisi dokumente, mis pälvis ombudsmani [tunnustuse](#). Ombudsman [kirjutas](#) ka

#1

Cecilia Malmström

Good, constructive discussions with @EUombudsman Emily O'Reilly today, on how to take transparency in #TTIP negotiations further

Euroopa Komisjoni kaubandusvolinik Cecilia Malmström kiidab Euroopa Ombudsmani Emily O'Reillyt heade ja asjalike arutelude eest TTIP läbirääkimiste läbipaistvamaks muutmise teemal.

Euroopa Liidu liikmesriigid volitasid Euroopa Komisjoni pidama TTIP läbirääkimisi.

#2

Alberto Alemanno

The #ECB embraces transparency following @EUombudsman recommendations | @TheGoodLobby

Euroopa Ombudsmani soovitusel tulemusel väärtustab Euroopa Keskpank läbipaistvust eriti.

Euroopa Liidu kaubandusvolinikule Cecilia Malmströmile, kiites teda senise tegevuse eest ja paludes seada läbipaistvus komisjoni uues kaubandusstrateegias kesksele kohale. Komisjoni uues, oktoobris avaldatud kaubandusstrateegias nimetati läbipaistvust üheks kolmest aluspõhimõttest. [#1](#)

See tegevus tähendab olulist edasiminekut kaubandusläbirääkimiste läbipaistvuse edendamisel. Peale ombudsmani tundsid läbirääkimiste läbipaistvuse üle muret ka paljud teised, alates kodanikuühiskonnast kuni Euroopa Parlamendi liikmeteni. Uurimise algatamisega lahendas ombudsman mitu seonduvat probleemi ja saavutas komisjonile konkreetsete ettepanekute tegemisega reaalseid tulemusi.

2015. aastal suurendas läbipaistvust oluliselt ka Euroopa Keskpank (EKP). Ombudsman [kirjutas](#) mais EKP presidendile Mario Draghile ning palus selgitada juhtumit, kus potentsiaalselt tundlikku turuteavet avaldati piiratud isikute ringile. President Draghi [vastas](#), et tänu ombudsmani kirjale hakkas EKP kaalutlema lisameetmeid, kuidas parandada oma teabevahetuskanalite läbipaistvust. Oktoobris avaldas EKP uued ettekannete pidamise juhtpõhimõtted, mille järgi ei tohi tundlikku turuteavet avaldada mitteavalikel üritustel ega kahepoolsetel kohtumistel. Samuti kehtestati n-ö vaikusperiood – seitse päeva enne EKP nõukogu istungit ei tohi sõnavõttud ja avaldused vihjata peatsetele rahanduspoliitika otsustele. [#2](#)

Oktoobri lõpus teatas keskpank, et hakkab alates 2016. aasta kevadest iga kolme kuu tagant avaldama juhatuse liikmete kohtumiste ajakavu. Detsembris teatas pank nendele meetmetele tuginedes, et pikendab n-ö vaikusperioodi: juhatuse liikmed ei tohi nädal enne nõukogu istungit kohtuda ega suhelda meediaesindajate, turuosaliste ega rahanduspoliitikast huvitatud väliste huvirühmade esindajatega. Ombudsman väljendas nende meetmete üle [heameelt](#), märkides, et EKP tohutu vastutuse tõttu on väga oluline püüelda rangeimate juhtimisnõuete poole.

2.2 Euroopa Liidu otsustusprotsessi läbipaistvus

Et Euroopa Liidu õigusaktid mõjutavad kodanike kogu elu, on oluline, et õigusloome oleks üldsusele täielikult läbipaistev.

See oli üks põhjustest, miks otsustas Euroopa Ombudsman 2015. aasta mais [alustada](#) kolmepoolsete läbirääkimiste läbipaistvuse uurimist. Kolmepoolsed läbirääkimised on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelised mitteametlikud läbirääkimised, mille eesmärk on jõuda seadusandlike ettepanekute suhtes kokkuleppele. Euroopa Liidu kaasotsustamismenetluses peavad parlament ja nõukogu komisjoni seadusandlikud ettepanekud ühiselt vastu võtma.

Et menetluses võib toimuda kuni kolm lugemist, võetakse tänu sagedamatele kolmepoolsetele läbirääkimistele ligikaudu 80% Euroopa Liidu õigusaktidest vastu esimesel lugemisel.

Mitu asjaosalist, sealhulgas Euroopa Parlamendi liikmed, liikmesriikide parlamendisaadikud, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja äriühingud, on mures, et kolmepoolse protsessiga saavutatud tõhususe kasv võib tulla läbipaistvuse arvelt. #3

#3

Aoife White

Much EU law is hammered out in closed-door 'trialogues.' Got an opinion on that?
 @EUombudsman is listening: <http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark>
 ...

Suur osa ELi õigusakte valmib suletud uste taga kolmepoolsetel läbirääkimistel. Mis sina sellest arvad? Euroopa Ombudsman kuulab sind.

Pärast uurimise algatamist saatis ombudsman kirjad komisjoni presidendile, parlamendi presidendile ja nõukogu peasekretärile, märkides, et üha enam arvatakse, et kolmepoolsetel läbirääkimistel otsustatakse õigusaktide lõplik tekst. Ombudsman küsis arvukalt küsimusi, eelkõige kolmepoolsete läbirääkimiste dokumentide ennetava avaldamise kohta. Ombudsman teatas kõigile kolmele institutsioonile, et soovib tutvuda uurimise käigus kolmepoolsete läbirääkimiste dokumentidega kahe viimase vastuvõetud õigusakti kohta (kliiniliste uuringute määrus ja hüpoteeklaenu direktiiv). Ombudsman valis need õigusaktid, sest nendes käsitletakse üldsust huvitavaid küsimusi.

Euroopa Ombudsmani üritus „Kolmepoolsed läbirääkimised ja läbipaistev õigusloome“.

#1 **Storify**

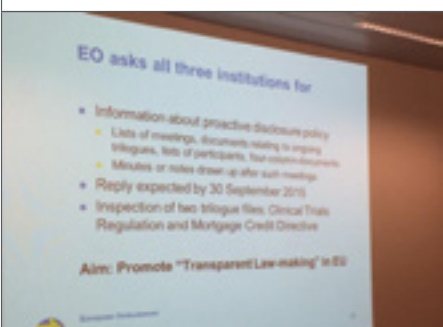

Kolmepoolsete läbirääkimiste ja läbipaistva õigusloome teemaline üritus

Veebitegevus üritusel „Kolmepoolsed läbirääkimised ja läbipaistev õigusloome“, mille ombudsman korraldas rahvusvahelise avaliku teabe päeva raames 28. septembril.

#1 **Euroopa Ombudsman**

[Pressiteade] Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly algatas kolmepoolsete läbirääkimiste läbipaistvuse uurimise, et edendada Euroopa Liidus läbipaistvat õigusloomet. Kolmepoolsed läbirääkimised on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelised mitteametlikud läbirääkimised, mille eesmärk on jõuda uute Euroopa Liidu õigusaktide suhtes aegsasti kokkuleppele.

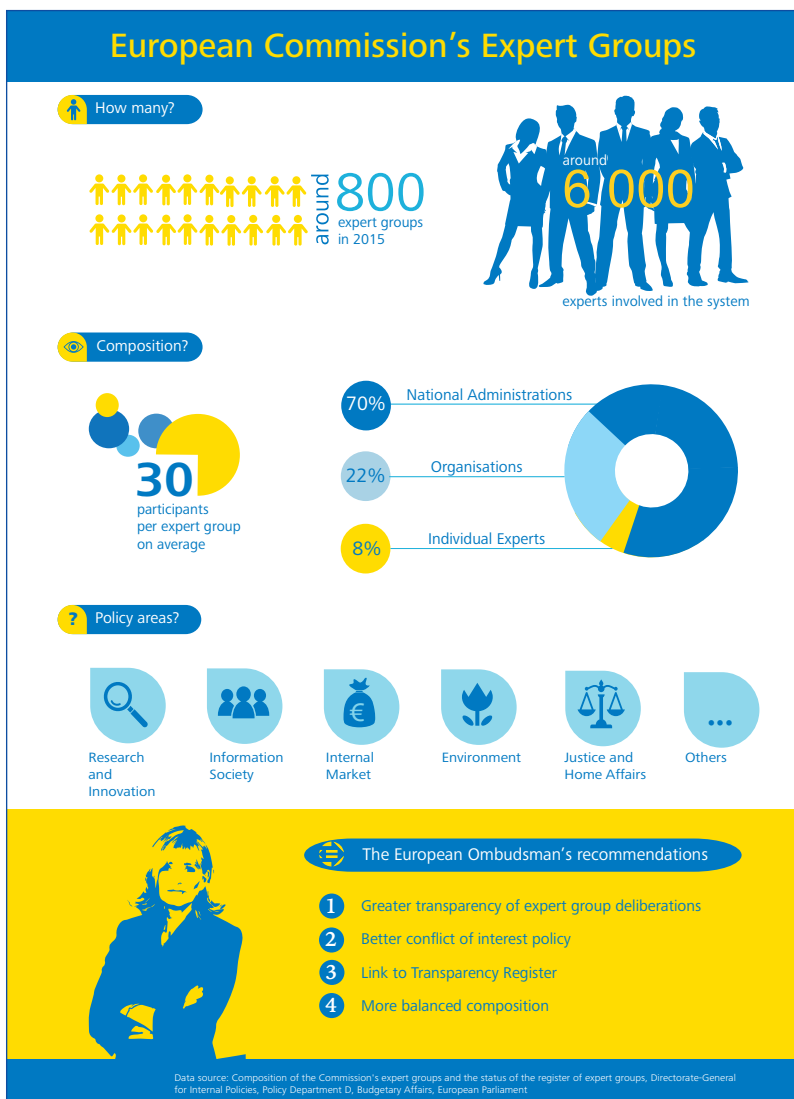
Ombudsmani büroo korraldas kolmepoolsete läbirääkimiste läbipaistvuse teemal konverentsi, kus teiste hulgas osales üle 250 Euroopa Parlamendi saadiku, huvirühmade esindaja, ajakirjaniku ja teadlase. Osalejad arutasid kolmepoolsete läbirääkimiste avatumaks muutmise eeliseid, sealhulgas seda, kas on vaja avaldada kohtumiste ajakava ja päevakorda. #1

Detsembris [algatas](#) ombudsmani büroo pärast institutsioonidelt kolmepoolsete läbirääkimiste läbipaistvuse kohta arvamuse saamist ja dokumentidega tutvumist avalikud arutelud. Aruteludes küsitakse üksikisikutelt, vabaühendustelt, ettevõtjate ühingutelt ja muudelt organisatsioonidelt mitmesuguseid küsimusi, sealhulgas seda, kas kolmepoolsete läbirääkimiste protsess on piisavalt läbipaistev ja kuidas mõjutaks suurem läbipaistvus õigusloomet. Avalike arutelude ja dokumentide läbivaatamise tulemuste ning iga institutsiooni arvamuse põhjal koostab ombudsman üldhinnangu, kuidas saab muuta kolmepoolseid läbirääkimisi läbipaistvamaks. #1

Läbipaistvus tähendab ka seda, et haldusasutused avaldavad otsuste arutelukäigu. See oli Saksamaa kodaniku poolt ombudsmanile esitatud [kaebuse](#) sisuks. Kodaniku väitel ei põhjendanud komisjon piisavalt, miks komisjon ei uurinud tema kaebust rikkumiste kohta, milles ta väitis, et Saksamaa ei rakenda nõuetekohaselt eraelu puutumatuse ja elektroonilise side direktiivi. Ombudsman tegi kriitilise märkuse, sest leidis, et komisjon ei põhjendanud piisavalt, miks ta ei võtnud meetmeid seoses kahe probleemiga, millele juhtis kaebuse esitaja tähelepanu – andmete säilitamine ja töötlemine Saksamaal ning e-turunduse eeskirjad.

2.3 Lobotöö läbipaistvus

Poliitikakujundajad vajavad õigusakti ettepanekute koostamisel sageli ekspertide abi. Komisjonil on praegu üle 800 poliitikanõuannete eksperdirühma. Rühmade koosseisu ja üldsuse piiratud juurdepääsu rühmade tegevusele on kritiseeritud. Ombudsman algatas 2014. aastal uurimise rühmade koosseisu ja läbipaistvuse kohta. Sellele järgnenud avalik arutelu aitas kujundada ombudsmani soovitusi olukorra parandamiseks. Komisjon [vastas](#) ombudsmanile 2015. aasta mais, et on vastu võtnud uued huvide konflikti vältimise eeskirjad seoses isikuliselt ametisse nimetatavate ekspertidega. Komisjon lubas, et ekspertide valikumenetlus on edaspidi läbipaistvam, ja lubas üle vaadata eksperdirühmade registri. Ombudsman sõnas, et need meetmed on [julgestavad](#), kuid komisjon peab tegema rohkem, et avada rühmad üldsuse kontrollile. Oma [soovituses](#) kutsus ombudsman komisjoni üles avaldama eksperdirühmade kohtumiste protokollid.

Komisjoni poliitikat nõustab ligikaudu 800 eksperdirühma.

Ombudsmani poolt 2015. aasta mais korraldatud kõrgetasemelise arutelu „Kas Brüssel on uus Washington?“ teemaks oli lobitöö Brüsselis ning seal pidas kõne komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans. Ombudsman rõhutas avakõnes Euroopa

Euroopa Ombudsmani üritus „Kas Brüssel on uus Washington? Lobitöö läbipaistvus Euroopa Liidus“.

Liidu institutsioonide menetluste usaldusväärsuse tähtsust – nii tagatakse, et parlamendiliikmed ja ametnikud teavad, kuidas mõju avaldatakse. [#2](#)

Lobitöö mõjutusvahendid oli keskne teema tubakatööstuse esindajaid käsitletud uurimises, kus ombudsman [leidis](#), et komisjon – välja arvatud tervise ja toiduohutuse peadirektoraat – ei olnud president Barroso ametiajal tubakatööstuse lobitöö suhtes piisavalt läbipaistev ega rakendanud seega täielikult valdkonna ÜRO eeskirju ja suuniseid. Ombudsman kutsus komisjoni avalikustama veebis ennetavalt kõik kohtumised tubakatööstuse lobitöötajate või nende seaduslike esindajatega, samuti kohtumiste protokollid. Komisjon kinnitas [arvamuses](#) ombudsmani soovitusel kohta, et täidab talle Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooniga pandud kohustusi. Ombudsman [avaldas](#) kahetsust sellise seisukoha pärast, märkides, et rahvatervis vajab parimat võimalikku kaitset. [#4](#)

#4

Newstalk Lunchtime

[@EUombudsman](#) on tobacco lobbying in the EU: [@EU_Commission](#) have an obligation not to hide behind the non binding nature of the guidelines

Euroopa Ombudsman tubakatööstuse lobitöö kohta Euroopa Liidus: Euroopa Komisjon ei tohi õigustada puudusi suuniste mittesiduva iseloomuga.

2.4 Eetikaküsimused

Üldsuse usaldus Euroopa Liidu institutsioonide vastu võib väheneda, kui kodanikud arvavad, et kõrgemad ametnikud tohivad ametikohalt lahkudes asuda näiteks erasektoris ametisse, kus toimub lobitöö endiste kolleegidega. 2014. aastal andis ombudsman kahe n-ö pöördukse efekti juhtumi kohta esitatud kaebuse suhtes mitu soovitusel, kuidas sellistel juhtudel käituda. [Kirjas](#) komisjoni asepresident Kristalina Georgievale rõhutas ombudsman, et kui komisjon lubab endistel kõrgematel ametnikel asuda uuele töökohale, on selged põhjendused väga olulised.

Detsembris hakkas komisjon avaldama komisjonist uuele töökohale lahkuvate teatavate kõrgemate ametnike nimesid. Avalik teave kirjeldab kõrgemate ametnike varasemaid töökohustusi ja uusi tööülesandeid ning komisjoni hinnangut, kas huvide konflikt on olemas. Ombudsman oli rahul komisjoni algatusega, mis oli kooskõlas tema [soovitustega](#), kuid rõhutas, et ei tagane üleskutsest avaldada nimesid sagedamini kui kord aastas, mis on seadusega ette nähtud miinimum. Ombudsman kutsus

üles ka teisi Euroopa Liidu institutsioone ja asutusi rakendama läbipaistvusmeetmeid, nagu nõutakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjades.

Siirdumine komisjonist muule töökohale oli ka ombudsmani kirja teemaks, mille ta saatis komisjoni presidendile Jean-Claude Junckerile, kutsudes üles tagama ennetavalt läbipaistvust nende ametikohtade korral, kuhu asuvad tööle varasemad volinikud. President Juncker vastas, et komisjon teeb koosolekute protokollid paremini kättesaadavaks, kui võetakse vastu otsus varasemate volinike ametiaajajärgse tegevuse kohta. Detsembris saadetud kirjas jäi ombudsman seisukohale, et komisjon peab ennetavalt avaldama – vajaduse korral ilma isikuandmeteta – ajutise eetikakomitee arvamused, mida komisjon peab arvestama voliniku tulevase tööülesandeid hinnates. #5

#5

Vicky Cann

Great letter to President Juncker from @EUombudsman to demand more transparency on #revolvingdoors moves by ex-comrs [http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark...)

Euroopa Ombudsmani suurepärase kiri president Junckerile, kus ta nõuab suuremat läbipaistvust endiste volinikega seotud pöörduse efekti juhtumi korral.

Rangete eetikanõuete säilitamine haldusasutustes tähendab, et võimalikku huvide konflikti kontrollitakse rangelt ka organisatsiooniväliste nõuandjate korral. See oli teemaks Ühendkuningriigi vabaühenduse kaebuses, milles ühendus väljendas rahulolematust sellega, kuidas Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) käsitles EFSA geneetiliselt muundatud putukate töörühma liikmete väidetavat huvide konflikti. Ombudsman leidis, et EFSA ei taganud ülikooliekspertide kõikide asjakohaste andmete esitamist EFSA-le. Ombudsman tegi ettepaneku, et EFSA vaataks üle oma huvide konflikti eeskirjad.

Ombudsman avaldas 2015. aasta alguses Euroopa Liidu institutsioonide rikkumistest teatamise eeskirjade uurimise tulemused. 2014. aasta juulis algatatud uurimisel selgus, et rikkumistest teatamise sise-eeskirjad olid kehtestatud ainult kahes üheksast küsitletud institutsioonist. Eeskirjad olid komisjonil ja kontrollikojal, kuid puudusid parlamendil, nõukogul, Euroopa Kohtul, Euroopa välisteenistusel, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel, Regioonide Komiteel ning Euroopa Andmekaitseinspektoril. #6

#6

Transparency Int. EU

@EUombudsman finds that only 2/9 EU institutions have adequate #whistleblowing guidelines http://buzz.mw/bqc1k_f <http://bit.ly/QHjJNV>

Euroopa Ombudsman leidis, et piisavad rikkumistest teatamise eeskirjad on ainult kahel institutsioonil üheksast.

Vastused näitasid, et teha tuleb rohkem, näitamaks üldsusele ja võimalikele rikkumistest teatajatele, et Euroopa Liidu institutsioonid toetavad rikkumistest teatamist ning kaitsevad rikkumistest teatajaid kättemaksu eest.

2015. aastal lõpetas ombudsman Euroopa välisteenistust käsitletud uurimise, mis näitas, et selliste eeskirjade vajadus on olemas. Kaebuse esitas ombudsmanile Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPM) liige pärast töökoha kaotamist. Kaheksa päeva pärast seda, kui ta oli teatanud Euroopa Liidu Nõukogu tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse tsiviiloperatsioonide ülemale väidetavad rikkumised EUPM-is, sai kaebuse esitaja kirja, milles teatati töölepingu lõpetamisest. Kaebuse esitaja oli varem saatnud kirja missiooni juhile, kus teatas 20 väidetavast rikkumisest EUPM-is. Ombudsman märkis, et lepingu lõpetamisest teatava kirja ajastusest ja sõnastusest võis järeldada, et kaebuse esitaja vallandati rikkumistest teatamise tõttu. Ombudsman kritiseeris ka ajutist asutusesisest läbivaatamismenetlust, millega uuriti kaebuse esitaja väiteid.

2015. aasta lõpus teatas Euroopa välisteenistus ombudsmanile, et võttis vastu komisjoni eeskirjad rikkumistest teatamise kohta ning kehtestas eraldi menetluse, kuidas teatada rikkumistest oma missioonidel. Ka parlament ja Regioonide Komitee võtsid vastu rikkumistest teatamise eeskirjad. Ombudsman uurib vastuvõetud eeskirjade üksikasju ja ootab, et ka teised institutsioonid võtaksid eeskirjad vastu. Rangete eeskirjade kehtestamisega suureneb võimalus, et mis tahes rikkumised Euroopa Liidu haldusasutustes jõuavad päevavalgele.

2.5 Põhiõigused

Ombudsmani põhiülesanne on tagada, et Euroopa Liidu institutsioonid järgiksid põhiõigusi. Tänu heale koostööle ombudsmani bürooga tegid Euroopa Liidu institutsioonid ka selles valdkonnas olulisi muudatusi. #7

Ombudsmani büroo uuris koos Euroopa ombudsmanide võrgustiku 19 liikmega, kas järgitakse kodumaale tagasi pöörduma sunnitud rändajate põhiõigusi. Ombudsman uuris Euroopa Liidu välispiiride agentuuri Frontex osa ühistes sunniviisilistes tagasisaatmistes ning 19 liikmesriigi ombudsmanide bürood selgitasid välja, kuidas rakendatakse sunniviisilisi tagasisaatmisi nende riigis. Ombudsman lõpetas uurimise mais, tehes mitu ettepanekut, näiteks soovitades lastega pered ja rasedad teistest tagasisaadetavatest eraldada ning agentuuril edendada liikumise piiramise vahendite kasutamise ühiseeskirju. Frontex reageeris eeskujulikult. Detsembris toetas parlament ombudsmani

#7

The Bureau

EU Ombudsman tells us Frontex has significant 'room for improvement' how it handles joint returns of illegal migrants [http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos ...](http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos...)

Euroopa Ombudsmani arvates on Frontexil ebaseaduslike rändajate ühiste tagasisaatmiste käsitlemisel veel rohkesti arenguruumi.

üleskutset, mille ombudsman tegi pärast varasemat uurimist 2013. aastal, et Frontex kehtestaks oma tegevusega seotud võimalikest põhiõiguste rikkumistest teatamiseks kaebuste käsitlemise mehhanismi. Komisjon tegi seejärel ettepaneku koostada määruse eelnõu Frontexi asendamiseks Euroopa piiri- ja rannikuvalve agentuuriga. Ettepanek sisaldas ka nimetatud kaebuste käsitlemise mehhanismi. [#8](#)

Ombudsman lõpetas 2015. aastal ka uurimise, mis käsitles seda, kas järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, kui liikmesriigid kasutavad raha Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastatavate projektide jaoks. Ombudsman algatas uurimise 2014. aasta mais, sest peamiselt kodanikuühiskond tundis muret, et Euroopa Liidu raha saab kasutada põhiõigusi kahjustaval viisil, näiteks rahastades projekte, mis pigem suunavad puudega inimesed hoolekandeesutustesse kui lõimivad neid ühiskonda. Ombudsman tegi vabaihenduste ja liikmesriikide ombudsmanide tagasiside põhjal komisjonile [kaheksa ettepanekut](#) liikmesriikide kontrollimise kohta selles valdkonnas. Komisjon vastas novembris, et hartaga seotud suuniseid liikmesriikidele täiendatakse ühtekuuluvuspoliitika koolitusega.

Üks kaebusel põhinev põhiõiguste [juhtum](#) käsitles parlamendi töötajat, kelle tütre on raske ajukahjustus. Töötaja pöördus ombudsmani poole pärast seda, kui parlament kavatses tühistada naisele antud erandi vabastada ta korralisest töötajate liikuvusest. Ombudsman soovitas parlamendil jätta erand kehtima senikaua, kui kaebuse esitaja tütre seisund nõuab ema kohalolekut, isegi kui see on tähtjatu. Parlament nõustus soovitusel.

2.6 Euroopa Liidu konkurentsipoliitika

Komisjoni konkurentsiootsused mõjutavad tugevasti äriühinguid, sest määravad näiteks selle, kas äriühingud tohivad ühineda, kas nad tegutsevad kartellina või kas nende tegevus on ebaõiglane. Komisjoni ranged haldustavad, sealhulgas otsustusprotsessi erapooletus, kehtivad ka siin.

Üks konkurentsipoliitikaga seotud juhtum käsitles tollase konkurentsivoliniiku 2012. ja 2014. aasta avalikke sõnavõtte käsiloleva võimaliku kartellijuhtumi uurimise kohta. Üks uurimise all olnud pankadest, Crédit Agricole, esitas kaebuse, et sõnavõttudest jäi mulje, nagu oleks komisjon juba otsustanud uurimise lõpptulemuse. Pärast asjaolude uurimist palus ombudsman märtsis komisjonil tunnistada haldusomavoli ja võtta meetmeid selliste probleemide vältimiseks tulevikus.

#8

**Roberta
Metsola MEP**

[#HappeningNow](#): meeting with stakeholders, [#Frontex](#) & [@EUombudsman](#) on our report on agency [@EP_Petitions](#) [@EP_Justice](#)

Sidusrühmade, Frontexi ja Euroopa Ombudsmani kohtumisel arutatakse Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni aruannet Frontexi kohta.

Euroopa konkurentsivolinik Margrethe Vestager.

#9

Finance
News
London

**Finance News
London**

European Ombudsman
criticises ex-regulator in C.
Agricole case [http://reut.
rs/1MviiHb](http://reut.
rs/1MviiHb)

Euroopa Ombudsman kritiseerib endist
volinikku seoses Crédit Agricole'i
juhtumiga.

Novembris märkis ombudsman uurimist lõpetavas lõplikus otsuses, et on rahul komisjoni tegevusega selliste probleemide vältimiseks tulevikus. Ta kordas ka oma varasemat järeltust haldusomavoli kohta, kus komisjoni tegevusest jäi mulje, et on juba uurimise ajal otsustanud, et kaebuse esitaja osaleb kartellis. #9

2.7 Üldsuse osalemine Euroopa Liidu otsustusprotsessis

Kodanikud tunnevad üha rohkem huvi selle vastu, kuidas osaleda Euroopa Liidu poliitika kujundamises. Sellele ootusele vastamiseks loodi Euroopa kodanikualgatus, mis tegutseb alates 2012. aastast. Euroopa kodanikualgatuse eeskirjade kohaselt võib miljon kodanikku vähemalt seitsmest liikmesriigist taotleda komisjonilt uue õigusakti ettepaneku koostamist. #10

#10

ECAS NGO

For the @EUombudsman the EC's reply to the ECI must be detailed and transparent

Euroopa Ombudsmani sõnul peab Euroopa Komisjoni vastus Euroopa kodanikualgatusele olema üksikasjalik ja läbipaistev.

Pärast mitut kaebust kodanikualgatuse rakendamise õiguslike ja praktiliste nõuete kohta otsustas ombudsman uurida Euroopa kodanikualgatuse menetlust ja komisjoni osa selles. Ombudsman kutsus Euroopa kodanikualgatuste korraldajaid, kodanikuühiskonna organisatsioone ja huvitatud kodanikke üles

avaldama arvamust, kui hästi Euroopa kodanikualgatus toimib. Ombudsman koostas vastuste põhjal Euroopa kodanikualgatuse toimimise parandamiseks [suunised](#). Muu hulgas soovitas ta tagada, et Euroopa kodanikualgatuse ettepanekute tagasilükkamist põhjendatakse põhjalikult ja arusaadavalt, ning kehtestada allkirjade tõendamiseks vajalike isikuandmete suhtes lihtsamad ja ühtsed nõuded. [#11](#)

Ombudsman [esitas](#) suunised Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees aprillis iga-aastasel Euroopa kodanikualgatuse päeval. Ta märkis, et Euroopa kodanikualgatus võib läbi kukkuda, kui seda nähakse kui vahendit, mida komisjon pigem talub lihtsalt kui edendab aktiivselt. Komisjon vastas, et püüab edaspidi paremini selgitada, miks ta ei võta algatuse suhtes meetmeid, ning et on parandanud veebipõhise andmekogumise tarkvara. [#12](#)

Avalike arutelude tähtsust käsitles ka [kaebus](#), mille esitas ombudsmanile Euroopa erasektori telekommunikatsiooniettevõtete liit (ECTA). Liit väitis, et komisjon jättis pidamata nõuetekohase avaliku arutelu ja tegemata mõjuhinnangu enne Euroopa ühtse telekommunikatsioonituru määruse ettepaneku esitamist, mille osaks oli rändlustasude järkjärguline kaotamine. Ombudsman leidis, et kuigi tavaliselt peab komisjon järgima avaliku arutelu miinimumnõudeid (mis on sätestatud komisjoni 2002. aasta teatises), oli tal õigus kehtestada poliitilised prioriteedid ja teha poliitilisi valikuid, eelkõige selle seadusandliku ettepaneku kontekstis. Ombudsman soovitas siiski, et komisjon selgitaks oma eeskirjades täpseid ja konkreetseid tingimusi, mille korral saab piirata avalikku arutelu poliitiliste prioriteetide tõttu.

Ka Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) kohta esitati avalikku arutelu käsitlev kaebus. Walesi vabariik teatas [kaebuses](#), et EFSA korraldatud avalikud arutelud glüfosaadi (teatud herbitsiid) kasutamise teemal ei arvestanud piisavalt kasutajat. EFSA lihtsustas pärast ombudsmani sekkumist avalikel aruteludel osalemise menetlust.

2.8 Euroopa Liidu asutused

Ombudsmani tööst enamiku moodustavad komisjoniga seotud uurimised, mis kajastab komisjoni haldusmõõdet, mõju ja ülesannete ulatust. Kodanike elus on siiski suur, kuigi kaudne osa ka Euroopa Liidu asutustel, mis tegelevad mitmesuguste küsimustega, näiteks põhiõiguste, ravimite, keskkonna ja lennundusohutusega. Need moodustavad ombudsmani uuringute teise suure teemaderühma. Nagu ka institutsioonide puhul, peab asutuste tegevus vastama rangeimatele läbipaistvuse, aruandekohustuse ja eetika nõuetele.

#11

ECI Campaign

.@EUombudsman: more can be done by the @EU_Commission to improve the #ECI. #eciday2015 #savetheECI

Euroopa Ombudsmani arvates saab Euroopa Komisjon täiustada Euroopa kodanikualgatust veelgi.

#12

Maria L Sanchez B

#ECI as engaging tool requires that citizens feel not only heard but also listened to, says @EUombudsman [http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark...)

Euroopa Ombudsman rõhutab, et Euroopa kodanikualgatuse kui kaasava vahendi puhul peavad kodanikud tundma, et neid mitte ainult ei kuulda, vaid ka kuulatakse.

#13

**Miguel Ángel
Blanes**

Good job of European
Ombudsman. Congratulations
[#transparency](#) [#opengov](#)
[#democracy](#)

Hea töö, Euroopa Ombudsman!
Palju õnne!

Üks Euroopa Liidu asutustega seotud [juhtum](#), millega ombudsman tegeles 2015. aastal, käsitles Helsingis asuvat Euroopa Kemikaaliametit (ECHA). Ombudsman algatas uurimise pärast seda, kui vabauhendus oli esitanud kaebuse loomkatseid hõlmavate katsetamisettepanekute kohta. ECHA väitel ei saanud ta katsetamisettepanekuid tagasi lükata, kuid vabauhendus väitis, et katsetamisettepanekuteks vajalikke andmeid saab koguda ka muude meetodite abil. Ombudsman leidis, et ECHA tõlgendas oma rolli liiga kitsalt. Ta soovitas ECHA-l nõuda kõikidelt registreerijatelt tõendeid, et nad on üritanud vältida loomkatseid, ning anda registreerijatele teavet, kuidas loomkatseid vältida. ECHA nõustus mõlema ettepanekuga. [#13](#)

Oktoobris 2015 oli [tähelepanu keskmes](#) Brüsselis asuv Teadusuuringute Rakendusamet. Juhtumi teemaks oli, et Euroopa Liidu teadusprogrammi raames stipendiumi saava teadustöötaja ametikohale kandideerimise avaldus lükati tagasi. Esialgu pakkus ülikool kaebuse esitajale ametikohta, kuid teatas siis, et esitaja varasem praktikakoht ühes eraettevõttes muutis tema taotluse eetiliselt vastuvõetamatuks, muu hulgas õigusliku vastuolu tõttu töörühma liikmete ja eraettevõtte vahel. Ametikoha taotleja esitas kaebuse rakendusametile, kes vastas, et teadustöötajate palkamine on toetuse saajate pädevuses, kelleks kõnealusel juhul oli ülikool. Taotleja pöördus ombudsmani poole, väites, et menetlus ei olnud läbipaistev. Ombudsman soovitas rakendusametil tõhustada teadusstipendiume andvate asutuste värbamismenetluse järelevalvet. Rakendusamet nõustus soovitusel.

Ühes teises [juhtumis](#) väitis väike Iirimaa kogukond, et Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA) on ebaõiglaselt lühendanud sõpruslinnade projekti rahastamistaotluste esitamise tähtaega. Ombudsmani sekkumise peale selgitas EACEA oma käitumist ning kaebuse esitaja saab osaleda sõpruslinnade projektis 2016. aastal.

3. peatükk

Ombudsmani büroo 20. aastapäev

Euroopa Ombudsman tähistamas büroo
20. tegevusaastat Euroopa Parlamendi liikmete
Peter Jahri (vasakul) ja Seán Kellyga (paremal).

Euroopa Liidu lepinguga asutatud Euroopa Ombudsmani bürool täitus 2015. aastal 20. tegutsemisaasta. Selle tähistamiseks korraldas Emily O'Reilly juunis kollokviumi, millele olid kutsutud tema kaks eelkäijat Jacob Söderman ja Nikiforos Diamandouros, teised ombudsmanid ja teadlased. Kollokviumil arutati ombudsmani büroo arengut ja põhiküsimusi, näiteks läbipaistvust, head haldustava ning ombudsmani pädevust. Kollokviumil peetud kõnes märkis ombudsman, et tema töö teeb võimalikuks see, et Euroopa Liidu institutsioonid endiselt aktsepteerivad ja austavad ombudsmani rolli avaliku halduse laiemas kontekstis.

Euroopa Ombudsmani büroo 20. aastapäeva kollokvium.

Euroopa Ombudsman, Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni esimees Cecilia Wikström (paremal) ja aseesimees Marlene Mizzi (vasakul) Euroopa Ombudsmani büroo 20. aastapäeva vastuvõtul.

Novembris tähistas ombudsmani büroo aastapäeva vastuvõtuga Euroopa Parlamendis, kus külalisesinejaks oli petitsioonikomisjoni esimees Cecilia Wikström. Üritusel osalesid paljud parlamendiliikmed, liikmesriikide ombudsmanid, kontaktisikud Euroopa Liidu institutsioonides ja muud sidusrühmad.

4. peatükk

Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega

Euroopa Ombudsman esitlemas Euroopa Parlamendi presidendile Martin Schulzile oma 2014. aasta aruannet.

4.1 Euroopa Parlament

Ombudsman peab oma töös äärmiselt tähtsaks häid suhteid Euroopa Parlamendiga. Ombudsman kohtus 2015. aastal Euroopa Parlamendi presidendiga Martin Schulziga ning enam kui 30 parlamendiliikmega kõikidest suurematest fraktsioonidest ja mitmest liikmesriigist. Ombudsman osaleb parlamendi komisjonide kutsel nende koosolekutel. Eelmisel aastal osales ta Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni koosolekutel. Ombudsman pidas ka kõne [ühisarutelul](#) „Euroopa Liidu institutsioonide kõrgetasemelise vastutuse, läbipaistvuse ja usaldusväarsuse suunas“.

4.2 Petitsioonikomisjon

Ombudsman on petitsioonikomisjoniga pidevas dialoogis. See kontakt on oluline, et aidata lahendada Euroopa Liidu kodanike ja elanike muresid ning koordineerida ombudsmani ja komisjoni tegevust. Ombudsman menetleb kaebusi, mis käsitlevad Euroopa Liidu institutsioone ja asutusi, ning petitsioonikomisjon menetleb petitsioone seoses Euroopa Liidu tegevusvaldkondadega kogu Euroopas. 2015. aastal jätkus edukas koostöö komisjoni

esimehe Cecilia Wikströmiga ning kõigi fraktsioonide parlamendiliikmetega. Ombudsman hindab kõrgelt ühist tegevust, mille eesmärk on asjalikum ja kodanikusõbralikum Euroopa Liit.

4.3 Euroopa Komisjon

Euroopa Komisjon esindab Euroopa Liidu täitevvõimu ning vastutab liidu haldusest enamiku eest, pälvides palju üldsuse tähelepanu. Seepärast esitatakse ombudsmanile komisjoni kohta ka kõige rohkem kaebusi. Selle tulemusena on ombudsmanil komisjoniga tihedad sidemed ning 2015. aastal kohtus ta kolmel korral president Junckeri ning mitme asepresidendi, voliniku ja peasekretäri. Jätkusid ka igakuised kohtumised talituste tasandil. Suhetes komisjoniga vaatab ombudsman möödunud aastale tagasi kui läbipaistvuse suurendamise jätkuvate püüdluste ning tihedate töösuhete aastale.

Euroopa Ombudsman ja Euroopa Komisjoni president Jean-Claude Juncker.

Euroopa Ombudsman ja Euroopa Komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans.

4.4 Muud Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused

Ombudsman peab oluliseks hoida häid suhteid ka Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega, et aidata neil parandada halduskultuuri ja institutsioonidevahelist koostööd. 2015. aastal kohtus ombudsman Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri, Euroopa Toiduohutusameti tegevdirektori, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee asepresidendi, Euroopa Andmekaitseinspektori, Euroopa Kemikaaliameti tegevdirektori, Euroopa Investeerimispanka presidendi ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ajutise direktoriga. Need kohtumised on ombudsmani avaliku halduse rangeimate normide järgimise tagamise

kohustuste lahutamatu osa ning on seotud tema eesmärgiga tõhustada kodanike nimel oma büroo otstarbekust, nähtavust ja mõju. [#14](#) [#15](#)

#14

Aidan OSullivan

Good meeting just now between [@EUombudsman](#) and [@FedericaMog](#) [@eu_eas](#) in [#Strasbourg](#)

Euroopa Ombudsmani edukas kohtumine Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogheriniga.

#15

European Ombudsman

[.@euombudsman](#) just concluded a fruitful meeting with [@EIBtheEUBank](#) President, Werner Hoyer & VP Jonathan Taylor

Euroopa Ombudsman lõpetas just tulemusliku kohtumise Euroopa Investeeringuspanga presidendi Werner Hoyeri ja asepresidendi Jonathan Tayloriga.

4.5 ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon

Ombudsman võib järeltada haldusomavoli, kui Euroopa Liidu institutsioon rikub ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis sätestatud mis tahes õigusi.

Konventsiooni eksperdikomisjon analüüsis 2015. aastal konventsiooni rakendamist Euroopa Liidus. Ombudsman tutvustas rakendamist jälgiva raamistiku liikmena oma büroo tehtud selletemalisi uurimisi. Ombudsman osaleb ka aktiivselt raamistiku reformimises.

Ühe kaebuse, millega ombudsman tegeles, esitas kurt kandidaat, kes palus Euroopa Personalivaliku Ameti konkursil testide tegemiseks lisa-aega. Amet palvet ei rahuldanud ning kandidaat pöördus ombudsmani poole, kes arutab seda küsimust praegu sidusrühmade ja ekspertidega.

#16

**Catherine
Naughton**

@EUombudsman recommends fully independent, adequately resourced CPRD monitoring framework with appropriate legal basis #eucrpdframework

Euroopa Ombudsman soovib luua ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni jaoks täielikult sõltumatu ja piisavalt rahastatud järelvalveraamistiku, millel on asjakohane õiguslik alus.

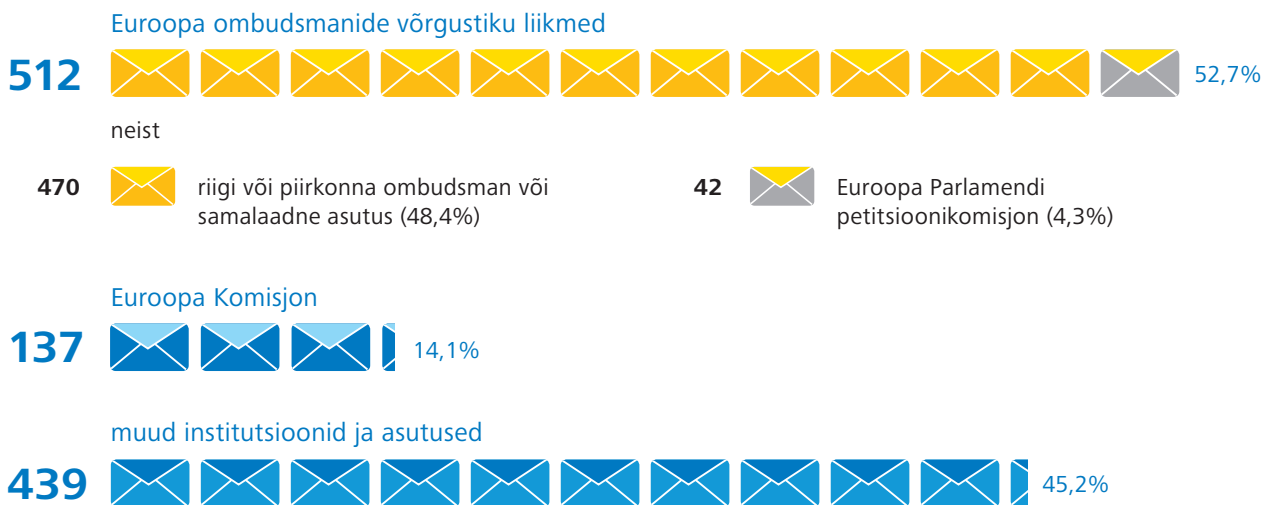
Teise kaebuse korral pidas ombudsman lubamatuks, et Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet ei taganud Erasmus+ konverentsil tõlget viipekeelde, kuigi oli eelnevalt kinnitanud, et teeb seda. Mõni päev enne konverentsi teatasid organiseerijad huvitatutele, et teenust pakkuda lubanud tõlk ütles ära. Ombudsman palus rakendusametil üle vaadata oma viipekeelse tõlke tagamise kord, et vältida probleemi kordumist. #16

5. peatükk

Euroopa ombudsmanide võrgustik

Teistele institutsioonidele ja asutustele edastatud kaebused või nende poole pöördumise soovitusel 2015. aastal

Märkus: mõne juhtumi puhul andis ombudsman kaebuse esitajale mitu nõuannet, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

Euroopa Ombudsmani strateegiline eesmärk on suurendada oma büroo mõju, otstarbekust ja nähtavust. Ombudsman alustas 2015. aastal koos liikmesriikide ombudsmanidega Euroopa ombudsmanide võrgustiku reformimist, et muuta see Euroopa üldsuse jaoks nähtavamaks ja otstarbekamaks. Võrgustikku kuuluvad 96 büroo Euroopa 36 riigist ning Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon.

Euroopa Ombudsman tegi võrgustiku liikmete arvamuste põhjal võrgustiku reformimiseks arvukalt ettepanekuid. Peamised muudatused olid näiteks Euroopa Ombudsmani ja liikmesriikide ombudsmanide büroode üheaegsete uurimistega alustamine ning tihedam koostöö mõlemat poolt huvitavates küsimustes.

Üheaegsete uurimiste üheks näiteks oli, nagu eespool mainitud, ebaseaduslike rändajate sunniviisiline Euroopa Liidust tagasisaatmine. Euroopa ombudsman uuris, kuidas Frontex käsitleb selliseid sunniviisilisi tagasisaatmisi, ning tema kolleegid 19 liikmesriigist uurisid, kuidas see toimub nende riigis. Tulemuste põhjal tegi Euroopa ombudsman Frontexile mitu

#17

**Gundi
Gadesmann**

Network of EU Ombudsmen:
Investigators exchange
experiences on [@FrontexEU](#)
forced joint return flights
[@EUombudsman](#)

Euroopa ombudsmanide võrgustik:
uurijad vahetavad kogemusi Frontexi
ja liikmesriikide ühiste sunniviilise
tagasisaatmise lendude kohta.

ettepanekut. Üheaegses uurimises osalenud uurijad kohtusid oktoobris Madridis. [#17](#)

Pärast liikmesriikide ombudsmanidega peetud arutelusid teatas Euroopa Ombudsman detsembris komisjonile, et võrgustik uurib järgmisena, kas Euroopa Liidu Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raha kasutamisel liikmesriikides arvestatakse rändajate põhiõigusi.

Veel üheks temaatilise koostöö näiteks olid Euroopa Ombudsmani detsembris algatatud arutelud kõikide võrgustiku liikmetega lobitöö läbipaistvuse teemal. Eesmärk on koostada Euroopa Liidu ja liikmesriikide ametnikele suunised suhtlemiseks huvide esindajatega. Euroopa Ombudsmani otsus pöörata sellele küsimusele tähelepanu näitab, et lobitöötajate surve all on peale Euroopa Liidu haldusasutuste ka liikmesriikide ametiasutused. Et lobitöö läbipaistvuse suunised oleksid tõhusad, peavad need vastama sellele mitme tasandiga tegelikkusele. [g+ #2](#)

#2

Euroopa Ombudsman

Sel nädalal külastas Euroopa Ombudsman Viini ja Budapesti, et arutada Austria ja Ungari ombudsmaniga meie plaanide kohta tugevdada Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmete koostööd. Euroopa ombudsman kohtus ka ajakirjanike, sidusrühmade ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ametnikega.

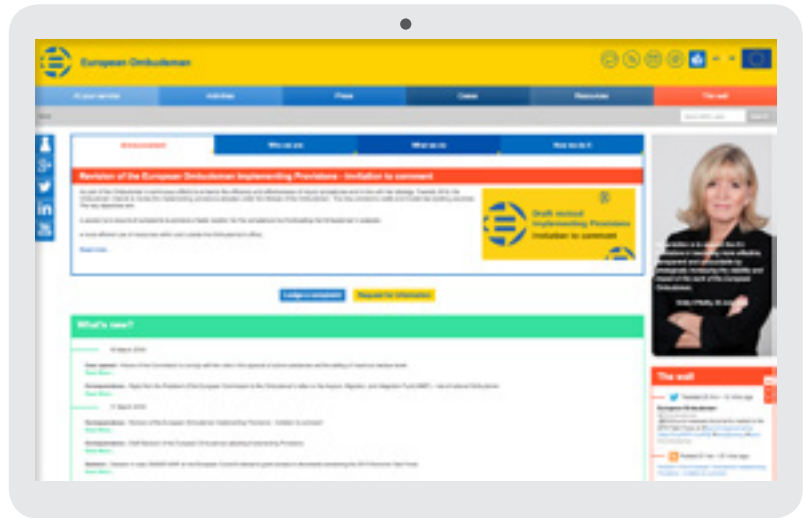

Võrgustiku reformimise ettepanekute seas oli idee korraldada Brüsselis kord aastas võrgustiku seminar, kus arutatakse peamisi üldsusele huvi pakkuvaid teemasid. Lisaks sellele hakkas Euroopa ombudsman tõhustama asutusesisest menetlust, kuidas vastatakse liikmesriikide büroode Euroopa Liidu õiguse teemalistele päringutele. See tagab, et liikmesriikide kolleegid saavad oma uurimiste käigus Euroopa Liidu institutsioonidelt vastused õigel ajal. Liikmesriikide ombudsmanide büroosid on julgustatud aitama ühiselt kaasa Euroopa Komisjoni avalikele aruteludele kodanike õigusi käsitlevate seadusandlike ettepanekute üle.

Euroopa ombudsmanide võrgustiku seminar Varssavis.

Euroopa ombudsmanide võrgustiku kümnes seminar toimus aprillis Varssavis. Konverentsil „Ombudsmanid diskrimineerimise vastu“ arutati ombudsmanide tegevust diskrimineerimisjuhtude korral, rahvusvähemustesse kuuluvate inimeste õigusi ning eakate õigusi.

Euroopa Ombudsmani interaktiivne juhend aitab igal aastal tuhandetel kodanikel leida õige asutuse, kelle poole probleemiga pöörduda.

Detsembris külastas ombudsman oma kolleege Viinis ja Budapestis. Mõlemas pealinnas peetud arutelud käsitlesid selliseid teemasid nagu põhiõigused, läbipaistvus ja lobitöö. Visiidid toimusid ombudsmani eesmärgi raames suurendada võrgustiku nähtavust ning rõhutada liikmesriikide ja Euroopa tasandi koostöö tähtsust.

Ombudsmani väljaandes *Probleemid ELiga? Kes saab Teid aidata?* on rohkem teavet muude õiguskaitsevahendite kohta.

6. peatükk Vahendid

6.1 Eelarve

Euroopa Ombudsmanil on Euroopa Liidu eelarves eraldi jagu, mis koosneb kolmest jaotisest. Esimene jaotis hõlmab palku, hüvitisi ja muid personalikulusid. Teise jaotisse kuuluvad hooned, mööbel, seadmed ja mitmesugused tegevuskulud. Kolmandas jaotises on asutuse põhitegevuse kulud. 2015. aastal oli eelarveassigneeringute kogusumma 10 346 105 eurot.

Vahendite tõhusa halduse tagamiseks kontrollib Euroopa Ombudsmani siseaudiitor korrapäraselt asutuse sisekontrollisüsteeme ja büroo finantstehinguid. Euroopa Ombudsmani, nagu ka teisi Euroopa Liidu institutsioone, auditeerib Euroopa Kontrollikoda.

6.2 Vahendite kasutamine

Euroopa Ombudsman võtab igal aastal vastu [juhtimiskava](#), milles loetletakse konkreetsed meetmed, mida büroo peab võtma asutuse eesmärkide ja prioriteetide rakendamiseks. 2015. aasta juhtimiskava on esimene Euroopa Ombudsmani strateegial „2019. aasta poole“ põhinev juhtimiskava.

Euroopa Ombudsmani büroo töötajad.

Beate Gminder asus tööle Euroopa Ombudsmani büroo peasekretärina.

6.3 Ombudsmani kollektiiv

Ombudsmani büroo töötajad on pädevad ja mitmekeelsed. See tagab haldusomavoli kaebuste menetlemise Euroopa Liidu 24 ametlikus keeles ja aitab ombudsmani tegevust paremini tutvustada. Ombudsmani büroo ametikohtade loetelus oli 2015. aastal 66 ametikohta. Septembris asus büroo peasekretärina tööle Beate Gminder, kes vahetas välja pensionile siirdunud Ian Hardeni.

Täielik ja ajakohane töötajate nimekiri koos üksikasjaliku teabega ombudsmani büroo struktuuri ja iga üksuse ülesannete kohta on avaldatud [ombudsmani veebilehel](#).

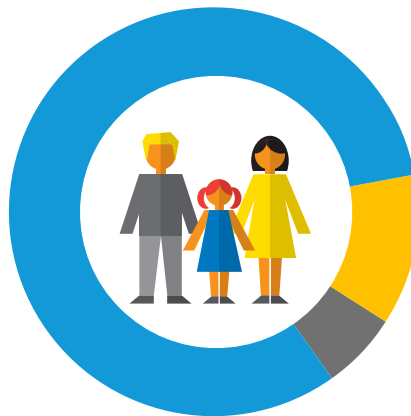

7. peatükk

Kaebuste liigid ja esitajad

Euroopa Ombudsman on alates 2015. aastast pidevalt kohandanud uurimismenetlusi, et need oleksid tõhusamad ja jõuaksid enamate kodanikeni. Paljude kaebustel põhinevate juhtumite korral ei algatatud üksikjuhu uurimist, vaid neid käsitleti strateegiliste uurimiste raames, näiteks TTIP läbipaistvus, eksperdirühmade koosseis ning inimõiguste järgimise uurimine Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi kontekstis. See ettevaatavam strateegiline lähenemisviis ennetas suure tõenäosusega muid üksikkaebusi.

Euroopa Ombudsmanilt
2015. aastal abi saanud
kodanikud:
17 033

13 966

ombudsmani veebilehel oleva interaktiivse juhendi kaudu antud nõuannet

2 007

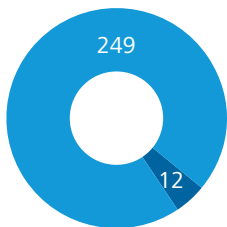
2015. aastal käsitletud kaebust

1 060

teabenõuet, millele ombudsmani talitused vastasid

261

Euroopa Ombudsmani
poolt 2015. aastal
alustatud uurimist

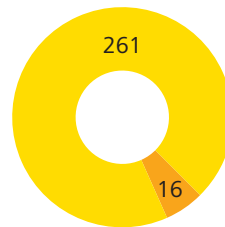

kaebuste alusel
algatatud uurimist

omaalgatuslikku
uurimist
(sh 3 strateegilist
uurimist) ⁽¹⁾

277

Euroopa Ombudsmani
poolt 2015. aastal
lõpetatud uurimist

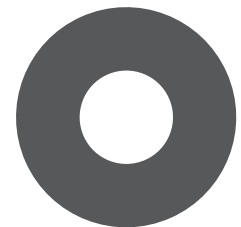

lõpetatud uurimist,
mida alustati
kaebuste alusel

lõpetatud
omaalgatuslikku
uurimist
(sh 8 strateegilist
uurimist) ⁽²⁾

6

strateegilist
algatust ⁽³⁾

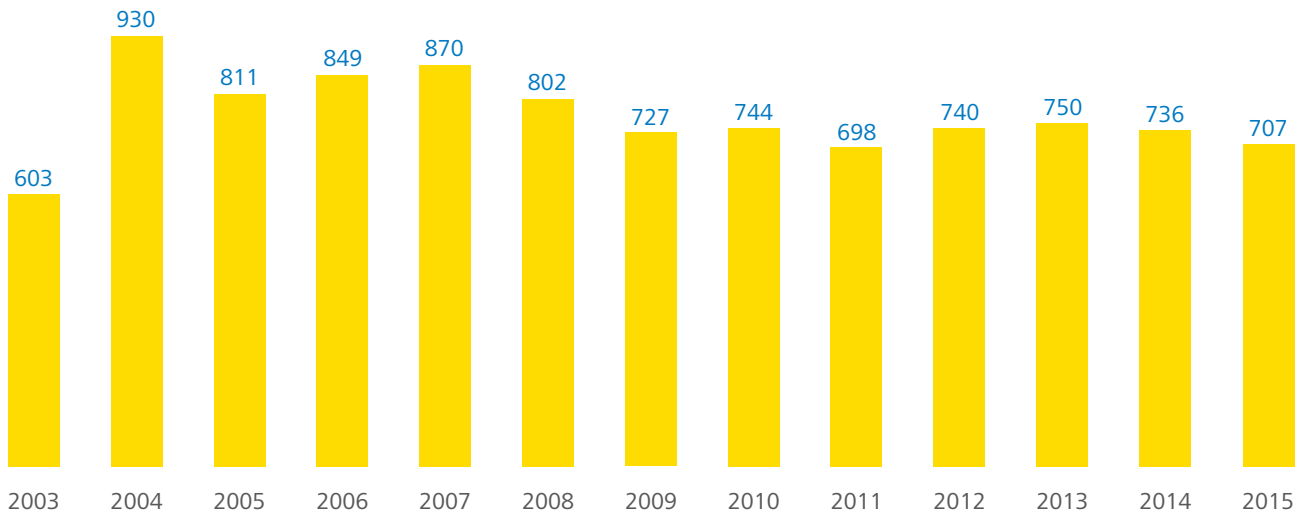
⁽¹⁾ Tehnilised omaalgatuslikud uurimised (nt kolmandate riikide kodanike esitatud kaebuste alusel) erinevad strateegilistest omaalgatuslikest uurimistest (nt läbipaistvuse ja maksete hilinemise teemaliste kolmepoolsete läbirääkimiste teemal).

⁽²⁾ Sealhulgas strateegilised uurimised, mille teemaks on TTIP läbipaistvus, rikkumistest teatamine, Euroopa kodanikualgatus, põhiõiguste järgimine Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitikas ning Frontexi sunniviisilised tagasisaatmised.

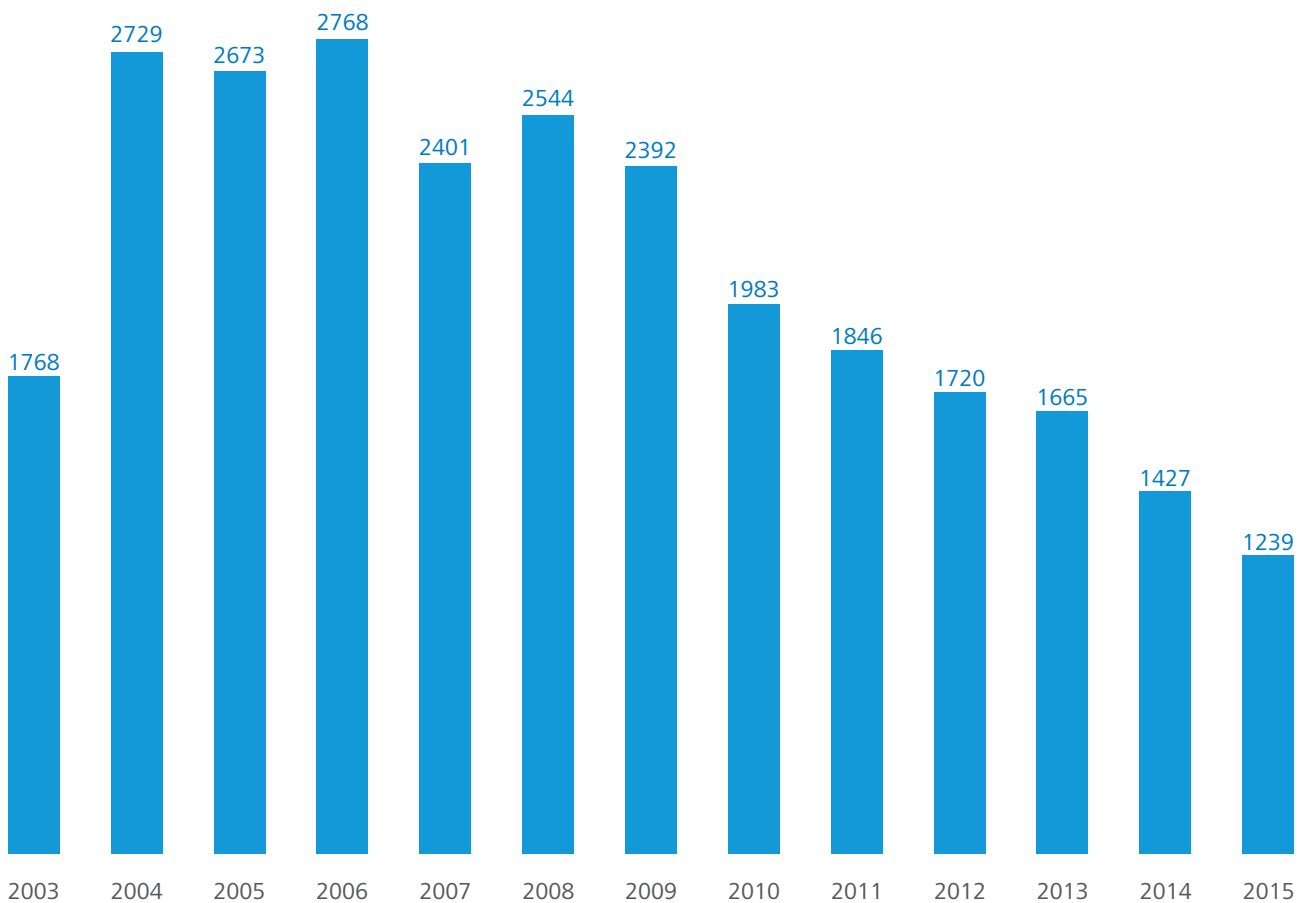
⁽³⁾ Ombudsman otsustas käsitleda mitut strateegiliselt olulist teemat uurimist algatamata, nt EKP läbipaistvus, endiste komisjoniliikmete ametiajärgne tegevus ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond.

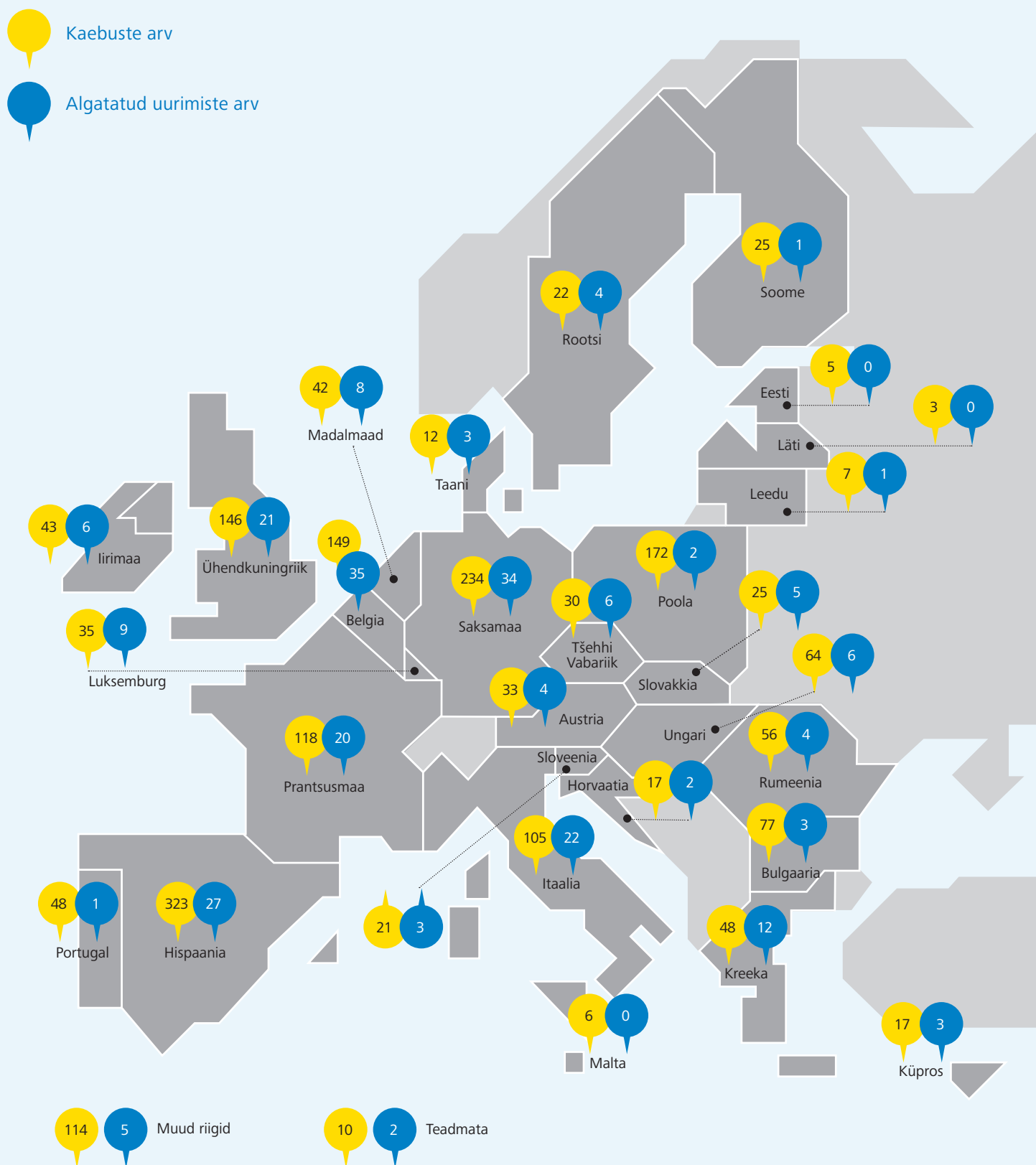
Euroopa Ombudsmani pädevusse kuulunud kaebuste arv 2003–2015

Väljaspool Euroopa Ombudsmani pädevust olnud kaebuste arv 2003–2015

Euroopa Ombudsmani 2015. aastal registreeritud kaebused ja algatatud uurimised kaebuste päritoluriikide kaupa

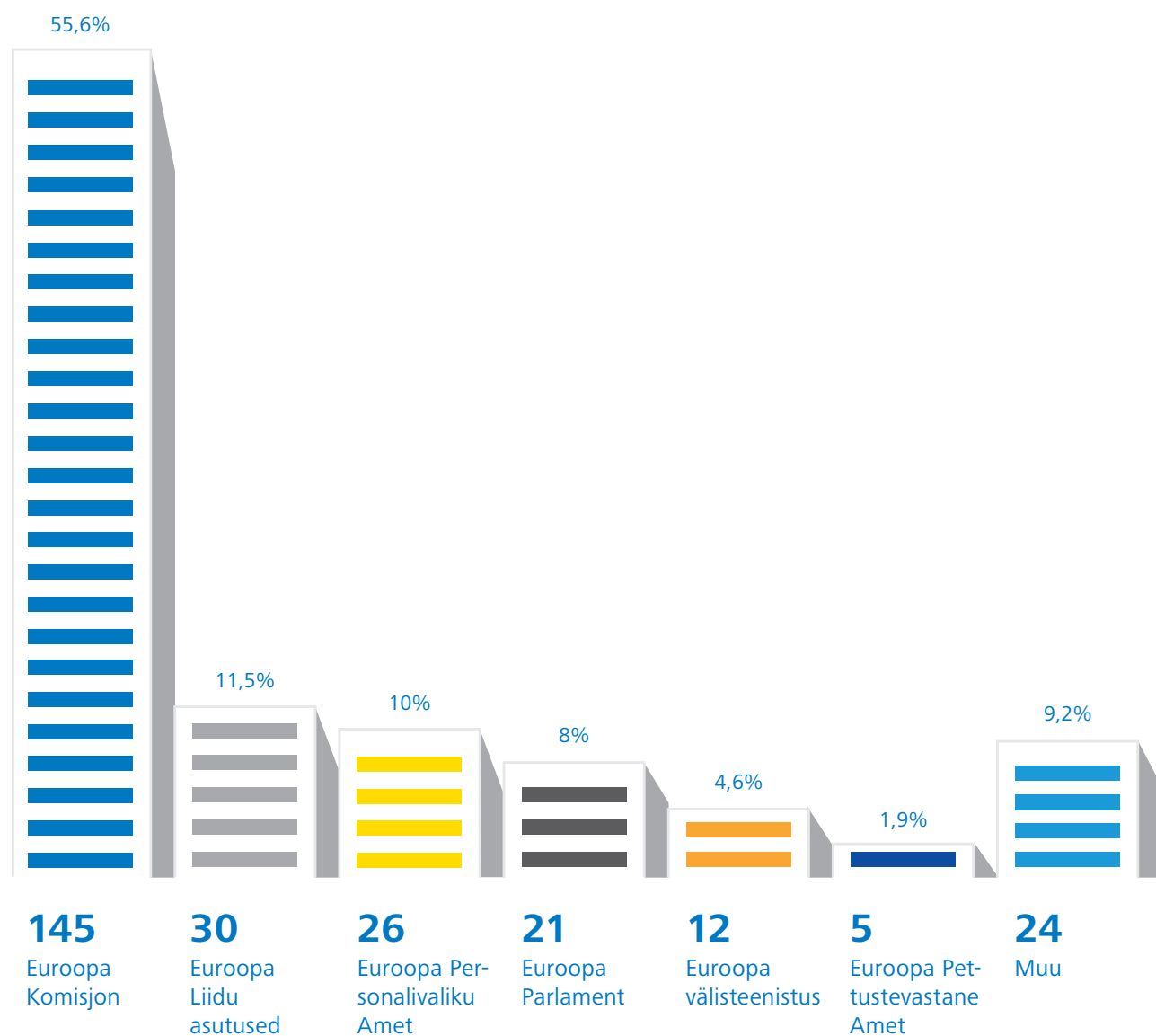

8. peatükk

Kelle vastu esitati kaebusi?

Euroopa Ombudsmani 2015. aastal uuritud institutsioonid

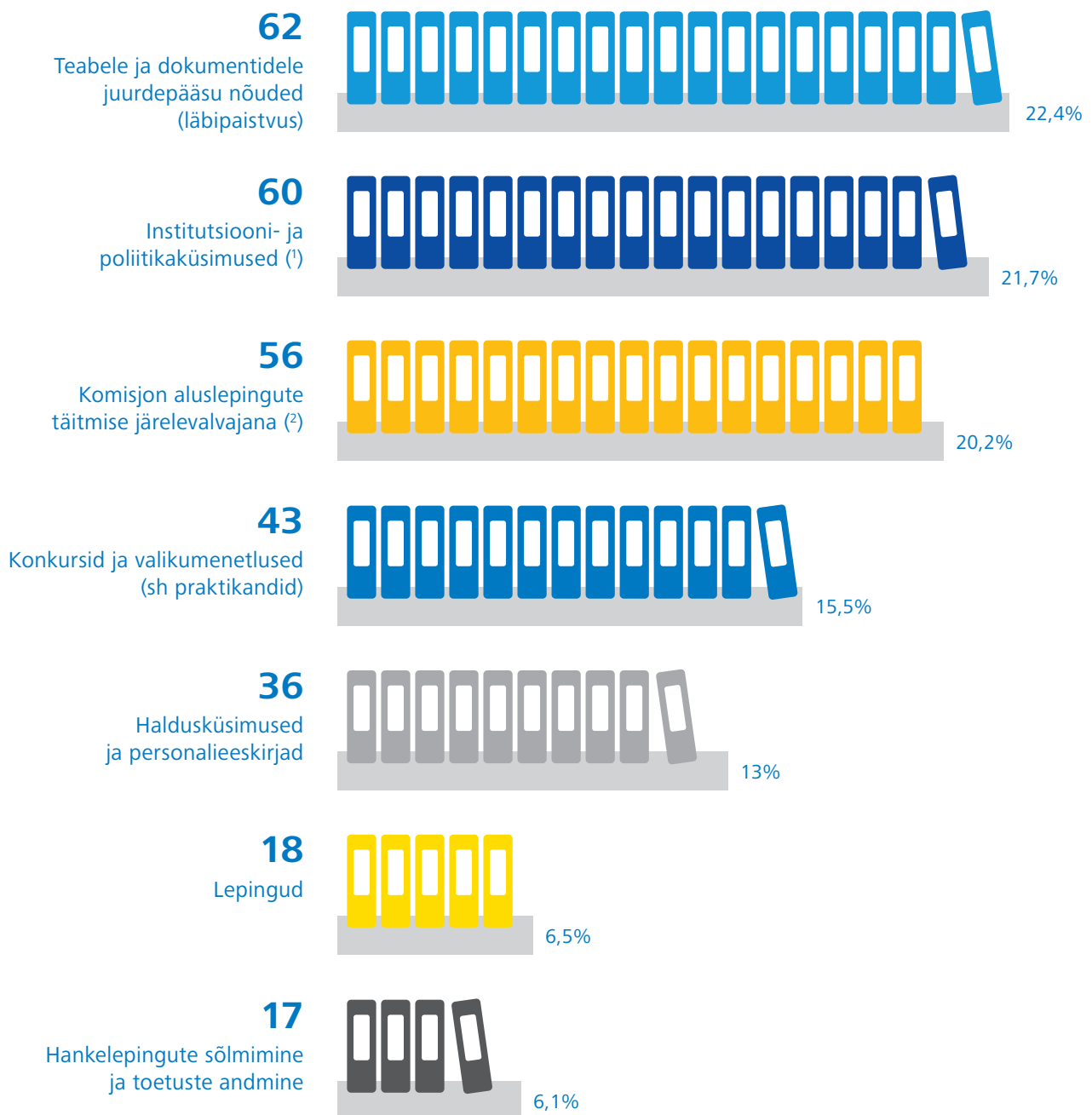
Märkus: üks 2015. aasta omaalgatuslik uuring (kolmepoolsete läbirääkimiste läbipaistvuse kohta) käsitles mitut institutsiooni, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

9. peatükk

Miks esitati kaebusi?

Euroopa Ombudsmani 2015. aastal lõpetatud uurimiste teemad

Märkus: mõnel juhul oli ombudsmani lõpetatud uurimine seotud mitme teemaga, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

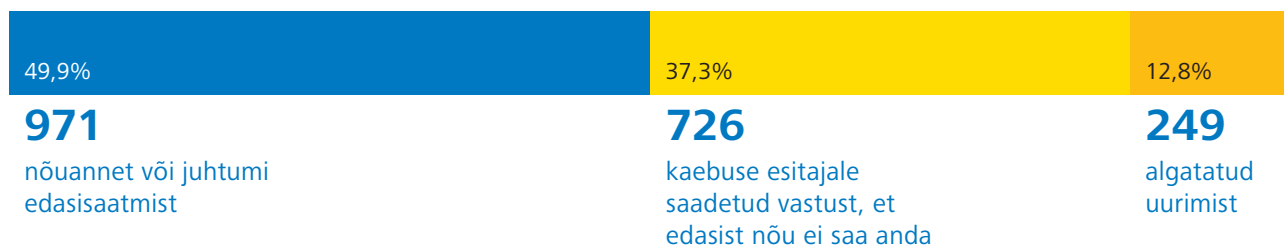
(¹) Näiteks huvide konfliktid või viivitamised ja institutsioonide menetluste muud puudused.

(²) Näiteks komisjoni menetlused seoses Euroopa Liidu õiguse väidetavate rikkumistega liikmesriigis.

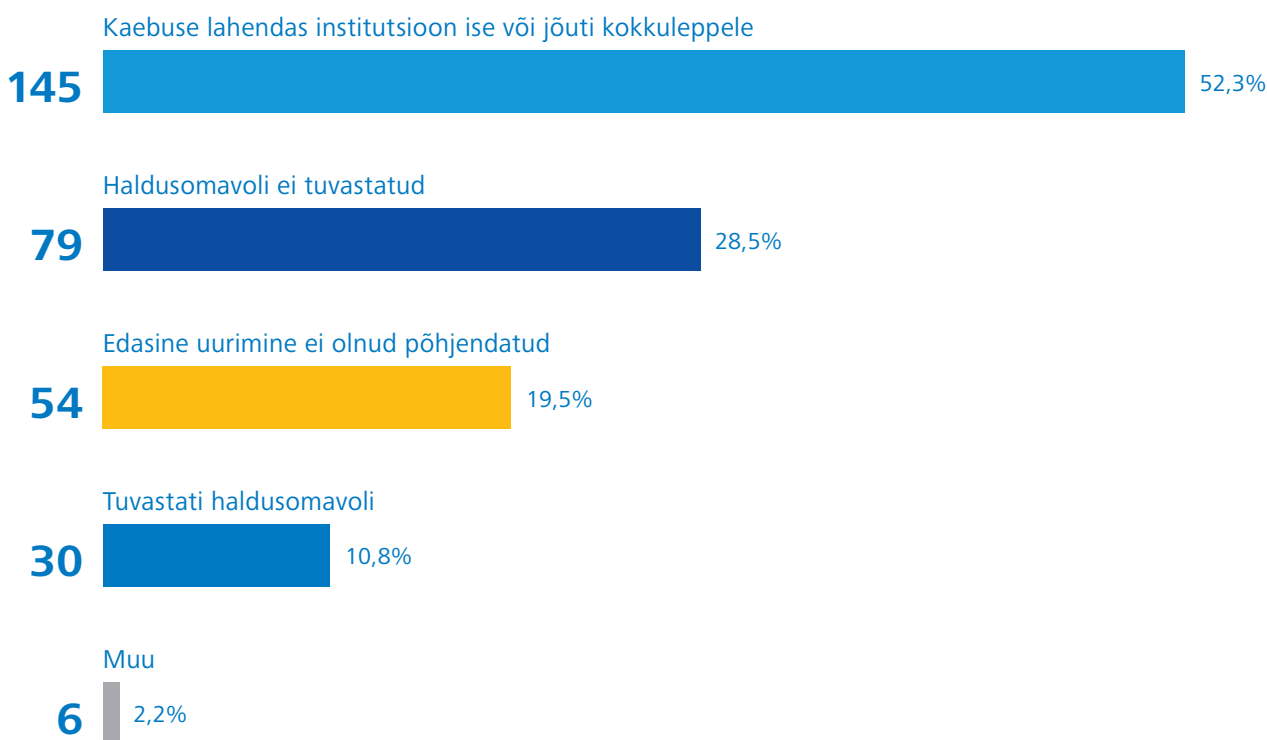

10. peatükk Tulemused

Euroopa Ombudsmani tegevus 2015. aastal saadud kaebuste lahendamisel

Euroopa Ombudsmani 2015. aastal lõpetatud uurimiste tulemused

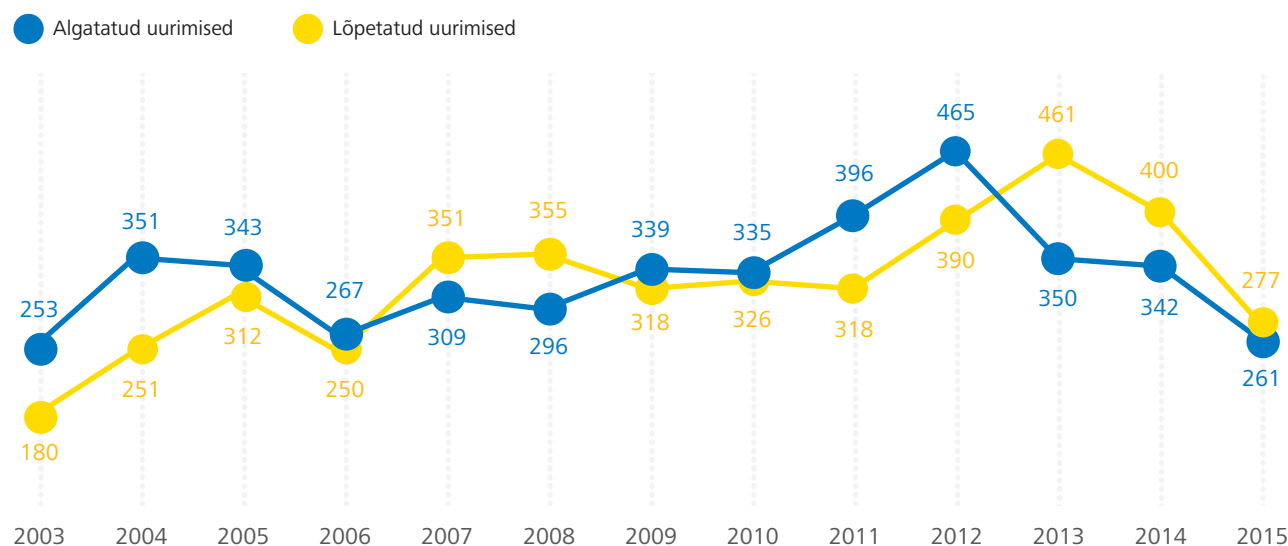

Märkus: mõnel juhul lõpetas ombudsman uurimise mitmel põhjusel, mille tõttu on tabeli protsentide summa üle 100.

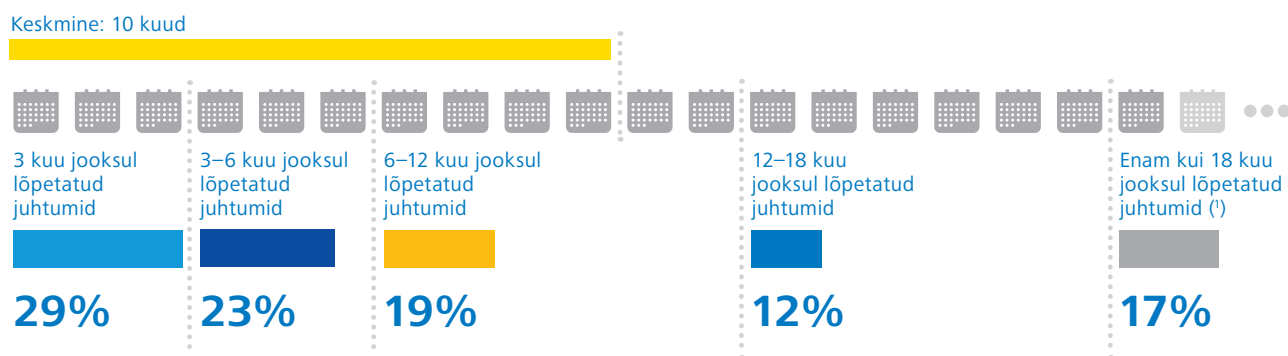
Euroopa Ombudsmani poolt 2015. aastal haldusomavoli tuvastamisega lõppenud uurimiste tulemused

Euroopa Ombudsmani uurimiste arv läbi aastate

Euroopa Ombudsmani 2015. aastal lõpetatud juhtumite uurimise kestus

(!) Mõnes keerukas menetluses tuleb kaebuse esitaja ja institutsiooniga arutada probleemi mitu korda. Nii saab Euroopa Ombudsman tuvastada kõik asjaolud ja püüda jõuda mõlemat poolt rahuldava lahenduseni.

11. peatükk

Kuidas ombudsman juhtumeid lahendab?

Ombudsman pöörab suurt tähelepanu üldsuse huvides olevatele strateegilistele uurimistele. Enamiku tegevusest pühendab ta siiski kodanikelt, äriühingutelt, seltsidelt, vabaihendustelt ja muudelt organisatsioonidelt saadud kaebuste lahendamisele.

Ombudsman tagab, et kaebuste tasuta lahendamise teenus on võimalikult õiglane, läbipaistev ja aus. Kaebuse esitajad võivad esitada kaebuse kirjalikult mis tahes sidevahendi kaudu, sealhulgas [veebilehel oleva kaebusvormi](#) abil. Igale kaebuse esitajale määratakse konkreetne juhtumikorraldaja, kes on ka kontaktisik.

Kui kaebuse lahendamine ei kuulu ombudsmani pädevusse, annab ombudsmani büroo võimaluse korral kaebuse esitajale nõu, mis asutus saab teda aidata. Ombudsman võib edastada kaebuse selle esitaja nõusolekul ka ise teistele asutustele, näiteks Euroopa ombudsmanide võrgustikule.

Kui kaebus ei vasta vastuvõetavusnõuetele või muidu vastuvõetaval kaebusel puudub piisav alus uurimise algatamiseks, lükkab ombudsman selle tagasi. Kui asjakohane, annab ombudsman kaebuse esitajale saadetavas kirjas alati nõu, eelkõige kas teda saab aidata mõni teine liikmesriigi või Euroopa Liidu tasandi asutus.

Kui ombudsman otsustab algatada uurimise, kontrollib ta kõigepealt, kas kaebust saab lahendada kiirmenetlusega. Ta võib näiteks kiiresti kontrollida vaidluse dokumente või juhtumikorraldaja võib arutada institutsiooniga kiire lahenduse leidmise võimalusi.

Uurimine toimub täismahus, kui kaebus on keerukas või selgub, et selle lahendamiseks on vaja hankida teavet institutsiooni mitmelt eritalitusest. Ombudsmanil on mitu võimalust. Ta võib teha lahendi ettepaneku või esitada soovitusi, millega palub institutsioonil haldusomavoli heastada. Kui lahendust ei ole võimalik leida, võib ombudsman esitada kriitilised märkused.

Tõhusamad juhtumite lahendamise menetlused

2015. aasta lõpus hakkas ombudsman läbi vaatama oma juhtumite lahendamise menetlusi, et muuta neid tõhusamaks ja suurendada nende mõju. Uuendatud menetlused võetakse kasutusele 2016. aastal pärast läbivaatamise lõppu ja Euroopa Parlamendiga konsulteerimist.

12. peatükk

Ombudsmani ettepanekute järgimine

Euroopa Ombudsmani ettepanekute järgimine 2014. aastal

Ombudsman avaldab igal aastal põhjaliku ülevaate, kuidas Euroopa Liidu institutsioonid reageerivad ombudsmani ettepanekutele Euroopa Liidu halduse parandamise kohta. Ettepanekud esitatakse sõbralike lahendite, soovitude ning kriitiliste ja täiendavate märkustena. Ettepanekute järgimise määr näitab ombudsmani töö mõju ja otstarbekust.

Aruandest *Kas saime korda? Kuidas Euroopa Liidu institutsioonid reageerisid 2014. aastal ombudsmani ettepanekutele* selgub, et Euroopa Liidu institutsioonid järgisid 90% ombudsmani ettepanekutest. See on senini suurim järgimise määr. Alates 2011. aastast, mil ombudsmani büroo hakkas tegema järgimise statistikat, on järgimine olnud keskmiselt 80%. Aruande järgi varieerub järgimise määr institutsiooniti oluliselt: mõnes on see 100% ja halvimal juhul 0%. Näiteks komisjon järgis ettepanekuitest 86% (2013. aastal 73%). Arvestades komisjoni suurust Euroopa Liidu haldussüsteemis, algatab ombudsman kõige rohkem uurimisi just komisjoni suhtes.

2015. aasta aruanne ilmub 2016. aasta lõpus.

Kuidas võtta Euroopa Ombudsmaniga ühendust?

Postiaadress

Euroopa Ombudsman
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F- 67001 Strasbourg Cedex

Telefon

+33 (0)3 88 17 23 13

E-post

eo@ombudsman.europa.eu

Internet

Veebileht: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

See *Aastaruanne* on avaldatud veebiaadressil
www.ombudsman.europa.eu

© Euroopa Liit, 2016

Kõik fotod ja kujutised: © Euroopa Liit, v.a kaas (© Tom Crill/Getty Images)
ja lk 8 (© Denis Ismagilov/Stocklib).

Reprodutseerimine on lubatud hariduslikel ja mitteäriilistel eesmärkidel juhul, kui viidatakse allikale.

Kirjatüübid: FrutigerNext ja Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-875-3	ISSN 1725-972X	doi:10.2869/557973	QK-AA-16-001-ET-C
PDF	ISBN 978-92-9212-826-5	ISSN 1830-6888	doi:10.2869/924283	QK-AA-16-001-ET-N

Kui vajate suures kirjas versiooni käesolevast väljaandest, pöörduge Euroopa Ombudsmani büroo poole.

